

IMPLICAȚIILE NOULUI COD DE PROCEDURA CIVILĂ ASUPRA LITIGIILOR DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV

Liviu Ungur*

Abstract

The article is aiming to highlight the impact of the enforcement of Law No. 134/2010, regarding the civil procedure code, upon the procedure in administrative litigations.

The approach is mainly theoretical, due to the short time that has passed since the new law has been enforced. Our analysis targeted various aspects of the first court judgment, such as procedural capacity, the competence of courts, remedies, enforcement of judgements.

Keywords: *administrative law, procedural capacity, competence, remedies, the New Civil Procedure Code*

Preliminarii

Studiul de față încearcă să pună în evidență impactul suferit de normele ce reglementează procedura contenciosului administrativ ca urmare a intrării în vigoare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

Întrucât timpul scurs de la data intrării în vigoare a noii legi procesuale civile până la data redactării studiului de față este relativ scurt vom încerca să abordăm aspecte mai degrabă teoretice decât practice ale problematicii puse în discuție, fără însă ca acolo unde va fi cazul să facem remarci, oarecum anticipativ, și din punct de vedere practic.

Raportul dintre Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 și Codul de procedură civilă

Această relație dintre cele două legi procesuale este ilustrată de conținutul dispozițiilor art. 28 alin. 1 din Legea nr. 554/2004 așa cum a fost modificat de pct. 9 al art. 54 din Legea nr. 76 din 24 mai 2012¹ pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

Conform acestei norme legale, dispozițiile Legii contenciosului administrativ se completează cu prevederile Codului civil și cu cele ale Codului de procedură civilă, în măsura în care nu sunt incompatibile cu specificul raporturilor de putere dintre autoritățile publice, pe de o parte, și persoanele vătămate în drepturile sau interesele lor legitime, pe de altă parte.

---

*Assistant at "Dimitrie Cantemir" Christian University, Faculty of Law Cluj-Napoca, judge Court of Appeal Cluj.

¹ Publicată în Monitorul Oficial nr. 365 din 30 mai 2012.

Așa cum rezultă din prevederile art. 50 alin. 4 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, norma de trimitere are în vedere situația juridică actuală a actului normativ la care se trimite.

Pe cale de consecință, prin modificarea și completarea normei consacrată de art. 28 alin. 1 din Legea nr. 554/2004 s-a avut în vedere dispozițiile Legii nr. 134/2010 știindu-se faptul că atât această din urmă lege cât și Legea nr. 76/2012 au intrat în vigoare la aceeași dată, respectiv 15 februarie 2013².

De fapt, din punct de vedere al acestei legi, norma consacrată de art. 28 alin. 1 din Legea nr. 554/2004 are regimul juridic al unei norme de trimitere care subliniază de fapt o conexiune legislativă între cele două acte normative³.

Așa fiind, denumirea marginală a textului art. 28 alin. 1 din Legea nr. 554/2004 „completarea cu dreptul comun” poate fi amendată din acest punct de vedere, textul conținând mai degrabă o normă de trimitere.

Se observă din conținutul textului pe care-l comentăm că trimiterea la dreptul comun, recte la normele Codului civil și ale Codului de procedură civilă nu se face automat, adică aceste din urmă dispoziții nu completează normele Legii nr. 554/2004 decât în măsura compatibilității lor *cu specificul raporturilor de putere dintre autoritățile publice, pe de o parte, și persoanele vătămate în drepturile sau interesele lor legitime, pe de altă parte*.

Trebuie notat în context, bunăoară că, Legea contenciosului administrativ, deși este o lege procedurală specială, completarea cu dreptul comun în materia dreptului material civil ar putea comporta discuții, respectiv în ce măsură ar putea deveni compatibile normele materiale de drept administrativ cu normele materiale de drept civil.

Pentru că nu acesta este obiectul studiului de față, ne rezumăm să evidențiem că o atare compatibilitate se poate decela pe terenul instituției prescripției dreptului la acțiune sau al răspunderii civile delictuale ce poate fi antrenată și în materia dreptului administrativ.

În ceea ce privește raportul dintre Legea contenciosului administrativ și Codul de procedură civilă trebuie subliniat că acesta poate fi antamat și prin conexiune cu 2 din această lege procesuală. Astfel, dispozițiile art. 2 din Codul de procedură civilă consacră aplicabilitatea generală a codului, respectiv instituie regula conform căreia dispozițiile acestui cod constituie procedura de drept comun în materie civilă iar pentru ceea ce interesează analiza norma consacră posibilitatea aplicării codului și

---

² A se vedea, dispozițiile art. 81 și 82 din Legea nr. 76/2012 așa cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 4/2013.

³ Potrivit art. 50 din Legea nr. 24/2000: „În cazul în care o normă este complementară altei norme, pentru evitarea repetării în text a acelei norme se va face trimitere la articolul, respectiv la actul normativ care o conține. Nu poate fi făcută, de regulă, o trimitere la o altă normă de trimitere. Dacă norma la care se face trimitere este cuprinsă în alt act normativ, este obligatorie indicarea titlului acestuia, a numărului și a celorlalte elemente de identificare. Trimiterea la normele unui alt act normativ se poate face la întregul său conținut ori numai la o subdiviziune, precizată ca atare. Când actul ce face obiect de trimitere a fost modificat, completat ori republicat, se face mențiune și despre aceasta. La modificarea, completarea și abrogarea dispoziției la care s-a făcut trimitere, în actul de modificare, completare sau abrogare trebuie avută în vedere situația juridică a normei de trimitere”.

în alte materii, în măsura în care legile care le reglementează nu cuprind dispoziții contrare.

Ca un corolar al acestei ultime ipoteze, norma prevăzută de art. 28 alin. 1 din Legea nr. 554/2004 consacră aplicarea Codului de procedură civilă în materia administrativă, mai precis a contenciosului administrativ, dar prevede explicit că această aplicare ține de compatibilitatea normelor procedurale de drept comun *cu specificul raporturilor de putere dintre autoritățile publice, pe de o parte, și persoanele vătămate în drepturile sau interesele lor legitime, pe de altă parte.*

Prin urmare, ținând seama de specul acestor raporturi norma procesual civilă de drept comun nu devine automat compatibilă și deci completează de drept normele contenciosului administrativ ci aceasta presupune o analiză efectivă a compatibilității care se realizează de către instanța judecătorească cu prilejul soluționării cauzei cu care a fost investită⁴.

Legat de compatibilitatea Legii nr. 554/2004 cu normele de procedură civilă, în practica judiciară s-a pus în discuție dacă în materia contenciosului administrativ poate fi folosită instituția cererii de chemare în garanție. Înalta Curtea prin secția de profil⁵ a decis că: *„Nu poate fi folosit mijlocul procedural al chemării în garanție în fața instanței de contencios, în alte situații decât în cea expres reglementată prin dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, respectiv în situația în care persoana fizică care a elaborat, a emis sau a încheiat actul administrativ atacat, ori care se face vinovată de refuzul de a rezolva cererea referitoare la un drept subiectiv sau la un interes legitim, chemată în judecată în condițiile art. 16 alin. (1) din lege, cheamă la rândul său în garanție, pe superiorul său ierarhic de la care a primit ordin scris să elaboreze sau să nu elaboreze actul.”* Prin aceeași decizie s-a mai statuat că: *„Este astfel inadmisibilă cererea de chemare în garanție formulată de reclamant pentru ipoteza respingerii acțiunii sale în contencios administrativ, asupra pretențiilor care derivă din efectele actului administrativ atacat, acestea putând fi valorificate în contradictoriu cu persoanele care nu figurează ca parte în raportul dedus controlului judecătoresc, numai printr-o acțiune introdusă pe cale principală, la instanța competentă după natura cauzei.”*

Într-o altă speță⁶, legată de compatibilitatea cu normele de drept comun, instanța supremă a decis că: *„Litigiul având ca obiect obligarea în solidar a mai multor instituții la plata unor drepturi de natură salarială cade în competența de soluționare a instanței determinate prin raportare la criteriul rangului avut de autoritatea pârâtă în sistemul organelor administrației publice, respectiv în competența curții de apel, atunci când cel puțin una din pârâte are rangul unei autorități publice centrale. Într-o astfel de cauză, este greșită disjungerea capătului de cerere privitor la autoritatea publică de rang inferior, în vederea declinării competenței de soluționare a acestuia în favoarea tribunalului.”*

⁴ ÎCCJ, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 2225 din 29 aprilie 2010, accesibilă pe portalul www.scj.ro.

⁵ ÎCCJ, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 2830 din 31 mai 2007, accesibilă pe portalul www.scj.ro.

⁶ ÎCCJ, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 3039 din 23 septembrie 2008, accesibilă pe portalul www.scj.ro.

Cu privire la cererea de intervenție, mai ales cea accesorie, aceasta a fost încuviințată în principiu în materia contenciosului administrativ⁷.

După o lungă perioadă în care s-a negat în practica judiciară compatibilitatea normelor contenciosului administrativ cu regimul procedural al instituției ordonanței președințiale⁸, mai ales când s-a pus în discuție regimul de soluționare a cererilor de suspendare a actului administrativ⁹, recent în practica secției de profil a ÎCCJ s-a conturat teza conform căreia: "Este admisibilă, de principiu, procedura ordonanței președințiale, atunci când starea de fapt a cauzei nu se circumscrie dispozițiilor art. 14 din Legea nr. 554/2004 privitoare la suspendarea actului administrativ unilateral, neexistând incompatibilitate între această procedură și cea a contenciosului administrativ în situația în care cauza nu are ca obiect suspendarea unui act administrativ, ci dispunerea unor măsuri provizorii, cum ar fi impunerea unei obligații vremelnice în sarcina unei părți, până la dezlegarea fondului cauzei."¹⁰

Toate aceste considerații și soluțiile din practica judiciară sunt valabile și pe marginea compatibilității dispozițiilor Legii contenciosului administrativ cu normele instituite de noua lege procesual civile, recte Legea nr. 134/2010.

---

⁷ ÎCCJ, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 38 din 7 ianuarie 2011, accesibilă pe portalul www.scj.ro. În această hotărâre s-a constatat că sunt îndeplinite cerințele impuse de art. 49 alin. 1 și 3 din Codul de procedură civilă, sens în care în temeiul art. 51 și art. 52 din Codul de procedură civilă s-a admis în principiu cererile de intervenție în interesul intimaților-reclamanți și s-a dispus introducerea în cauză în calitate de intervenienți a titularilor cererilor de intervenție accesorie.

⁸ ÎCCJ, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 1648 din 15 martie 2005, accesibilă pe portalul www.scj.ro. În esență s-a decis că: "Cererea de ordonanță președințială formulată cu privire la un act administrativ în fața unei instanțe de contencios administrativ este inadmisibilă. În materia contenciosului administrativ, suspendarea actului administrativ nu poate fi solicitată pe cale de ordonanță președințială în condițiile art.319¹ și art.403 alin.(4) din Codul de procedură civilă, întrucât în materia contenciosului administrativ există dispoziții cu caracter derogatoriu cuprinse în Legea nr.29/1990".

⁹ ÎCCJ, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 4189 din 1 iulie 2005, accesibilă pe portalul www.scj.ro. În speță s-a decis că: " Cererea de ordonanță președințială, formulată în temeiul art.581 din Codul de procedură civilă, este inadmisibilă în materia contenciosului administrativ, în condițiile în care art.14 și 15 din Legea nr.554/2004 privind contenciosul administrativ reglementează o procedură specială pentru suspendarea executării actului administrativ." Curtea de Apel Cluj, secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 3456 din 3 mai 2012. În speță s-a decis că: "Cererea de ordonanță președințială nu poate să se substituie prevederilor expres reglementate de legea specială putând privi doar aspectele nereglementate de acestea. Astfel, ordonanță președințială este inadmisibilă dacă are ca obiect suspendarea actului administrativ având în vedere dispozițiile speciale existente în materia suspendării reglementate de art. 14 și 15 din Legea nr. 554/2004."

¹⁰ ÎCCJ, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 2462 din 17 mai 2012, accesibilă pe portalul www.scj.ro. În speță, reclamantul a solicitat instanței de contencios administrativ, pe calea ordonanței președințiale, să se dispună obligarea părâtei ANI la înlăturarea temporară, până la soluționarea pe fond a acțiunii în contencios administrativ, a mențiunilor de pe site-ul oficial ANI referitoare la starea de incompatibilitate a reclamantului. Analizând circumstanțele cauzei, Înalta Curte a apreciat că ordonanța președințială îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 581 alin. 1 Cod procedură civilă (urgența și caracterul vremelnic al măsurii), astfel că a admis recursul, modificându-se sentința în sensul admiterii cererii de ordonanță președințială.

Raportul dintre Legea contenciosului administrativ și procedura de judecată în fața primei instanțe

Această analiză, chiar dacă succintă, se impune datorită modificării filosofiei de abordare a judecării procesului civil în fața primei instanțe prin noua lege procesual civilă.

Avem în vedere că potrivit dispozițiilor legii procesuale de drept comun, s-a instituit prealabil fixării primului termen de judecată și a declanșării judecării, un mecanism procesual de verificare a cererii de chemare în judecată și regularizare a acesteia.

Astfel, conform art. 200 din Codul de procedură civilă, completul căruia i s-a repartizat aleatoriu dosarul verifică, de îndată, dacă cererea de chemare în judecată îndeplinește cerințele prevăzute la art. 194-197, referitoare la mențiunile obligatorii din cuprinsul cererii de chemare în judecată, numărul de exemplare, timbrarea cererii¹¹.

Norma legală precitată evidențiază că atunci când cererea nu îndeplinește aceste cerințele prevăzute de lege, reclamantului i se vor comunica în scris lipsurile, cu mențiunea că, în termen de cel mult 10 zile de la primirea comunicării, trebuie să facă completările sau modificările dispuse, sub sancțiunea anulării cererii. Se exceptează de la această sancțiune obligația de a se desemna un reprezentant comun, caz în care sunt aplicabile dispozițiile art. 202 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

În ipoteza în care obligațiile privind completarea sau modificarea cererii nu sunt îndeplinite în termenul prevăzut de lege, prin încheiere, dată în camera de consiliu, se dispune anularea cererii. Împotriva încheierii de anulare, reclamantul are dreptul să facă numai cerere de reexaminare, în termen de 15 zile de la data comunicării încheierii, solicitând motivat să se revină asupra măsurii anulării.

Cererea de anulare se soluționează prin încheiere definitivă dată în camera de consiliu, cu citarea reclamantului, de către un alt complet al instanței respective, desemnat prin repartizare aleatorie, care va putea reveni asupra măsurii anulării dacă aceasta a fost dispusă eronat sau dacă neregularitățile au fost înlăturate în cel mult 10 zile de la primirea comunicării ipoteză în care cauza se retrimite completului inițial investit.

Dispoziții cu privire la cererea de chemare în judecată sunt conținute și în Legea nr. 554/2004.

Astfel, conform art. 12 din Legea nr. 554/2004 reclamantul anexează la acțiune copia actului administrativ pe care îl atacă sau, după caz, răspunsul autorității publice prin care i se comunică refuzul rezolvării cererii sale. În situația în care

---

¹¹ Semnalăm că recent s-a adoptat un nou act normativ în materia taxelor judiciare de timbru care a eliminat obligația timbrării cu timbru mobil judiciar și pentru materia contenciosului administrativ a prevăzut modificarea cuantumului taxelor. Astfel, conform art. 16 din OUG nr. 80/2013 în materia contenciosului administrativ cererile pentru anularea actului sau, după caz, recunoașterea dreptului pretins, precum și eliberarea unui certificat, a unei adeverințe sau a oricărui alt înscris se taxează cu suma fixă de 50 lei iar cererile cu caracter patrimonial, prin care se solicită și repararea pagubelor suferite printr-un act administrativ se taxează cu suma ce reprezintă 10% din valoarea pretinsă, dar nu mai mult de 300 lei.

reclamantul nu a primit niciun răspuns la cererea sa, va depune la dosar copia cererii, certificată prin numărul și data înregistrării la autoritatea publică, precum și orice înscris care face dovada îndeplinirii procedurii prealabile, dacă acest demers era obligatoriu. În situația în care reclamantul introduce acțiune împotriva autorității care refuză să pună în executare actul administrativ emis în urma soluționării favorabile a cererii ori a plângerii prealabile, va depune la dosar și copia certificată după acest act.

Mai apoi, în art. 13 se prevede explicit că la primirea cererii, instanța dispune citarea părților și poate cere autorității al cărei act este atacat să îi comunice de urgență acel act, împreună cu întreaga documentație care a stat la baza emiterii lui, precum și orice alte lucrări necesare pentru soluționarea cauzei.

Imediat după intrarea în vigoare a Codului de procedură civilă (Legea nr. 134/2010) în practica instanțelor de contencios administrativ s-a pus problema dacă și în ce măsură procedura de verificare și regularizare este compatibilă cu normele de procedură consacrate de Legea contenciosului administrativ cu referire la cererea de chemare în judecată.

Concluzia la care s-a ajuns, și care este urmată concret în practică, este aceea că normele instituite de Legea nr. 134/2010 nu sunt incompatibile pe terenul analizat cu normele procesuale instituite de Legea nr. 554/2004. Și aceasta chiar dacă textul art. 13 din Legea nr. 554/2004 prevede expres că la primirea cererii instanța dispune citarea părților, deoarece o atare dispoziție legală nu impune ca citarea părților să excludă o procedură prealabilă de verificare și regularizare a cererii de chemare în judecată. Și aceasta cu atât mai mult cu cât asanarea lipsurilor ori neregularităților din cererea de chemare în judecată trebuie făcută într-un termen foarte scurt iar termenele prevăzute de lege pentru comunicarea întâmpinării și respectiv pentru comunicarea răspunsului la întâmpinare pot fi reduse de judecător în funcție de circumstanțele cauzei¹². Or, circumstanțele cauzelor de contencios administrativ în general se grefează pe maxima celeritate cu care trebuie soluționate.

Astfel fiind, suntem de părere că operațiunea de citarea părților și evident de fixare a primului termen de judecată, imediat după primirea cererii, poate fi conciliată cu procedura de verificare și regularizare și cu procedura de fixare a primului termen de judecată reglementate de art. 200 – 201 din Codul de procedură civilă cu observarea însă a specificului cauzelor de contencios administrativ evidențiate în sintagma legală: *specificul raporturilor de putere dintre autoritățile publice, pe de o parte, și persoanele vătămate în drepturile sau interesele lor legitime, pe de altă parte*.

Aceasta nu înseamnă că pentru rațiuni de celeritate maximă a soluționării cererilor cu care instanța de contencios administrativ poate fi investită nu se poate trece peste această procedură și în loc ca verificarea regularității cererii să se facă prealabil fixării termenului toate aceste operațiuni și soluția asupra lor să fie făcută la primul termen de judecată fixat în cauză. Avem în vedere, spre pildă, cereri

---

¹² A se vedea, dispozițiile art. 201 din Codul de procedură civilă care consacră regimul procedural al fixării primului termen de judecată și în special textul de la alin. 5.

urgente de ordonanță președințială compatibile cu procedura contenciosului administrativ sau cereri în materia achizițiilor publice¹³.

ALTE ASPECTE PROCEDURALE

Capacitatea de a sta în judecată

Potrivit dispozițiilor art. 56 alin. 1 din Codul de procedură civilă poate fi parte în judecată orice persoană care are folosința drepturile civile. Practic aceasta este transpunerea în plan procesual a capacității de folosință a drepturilor civile¹⁴.

În ceea ce privește materia contenciosului administrativ s-a statuat atât în doctrină cât și în jurisprudență că poate sta în judecată orice autoritate ori instituție publică, chiar dacă nu are personalitate juridică ori capacitate de drept public, ci este suficient să aibă recunoscută prerogativa de a emite ori adopta acte administrative.

În procesul civil, Înalta Curte a decis, bunăoară, că în conformitate cu prevederile art. 21 alin. (1) din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, doar unitatea administrativ teritorială are calitate procesuală, având personalitate juridică, și nu Consiliul Local sau Primăria, care nu sunt entități cu personalitate juridică, ci organ deliberativ, respectiv structură executivă a unității administrativ-teritoriale, neavând capacitate de folosință a drepturilor civile pentru a fi parte în judecată¹⁵.

Cu totul alta este optica în ce privește materia contenciosului administrativ. Astfel, într-o speță, secția de profil a ÎCCJ a statuat că este suficientă capacitatea administrativă a autorității, respectiv posibilitatea emiterii de acte administrative ce determină și eventuala calitate procesuală pasivă într-un litigiu de contencios administrativ și, în final, determinarea instanței competente în raport de rangul autorității publice pârâte¹⁶.

Într-o altă speță s-a decis că într-un litigiu de contencios administrativ, pentru a avea calitate de pârât sau intimat, este suficient să se facă dovada că acea autoritate publică este emitenta actului administrativ contestat, astfel cum este definit de art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 554/2004.

Totodată, s-a precizat că, pentru verificarea calității procesuale nu prezintă relevanță personalitatea juridică a autorității publice emitente, astfel cum este definită la art. 2 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 554/2004, ci capacitatea de drept administrativ, constând în aptitudinea prevăzută de lege de a realiza prerogativele de putere publică, asigurând organizarea executării și executarea în concret a legii.

¹³ A se vedea, spre pildă, art. 283¹ și art. 283 alin. 3 rap. la art. 287¹ și urm. din OUG nr. 34/2006 în privința soluționării plângerii împotriva deciziilor pronunțate de Consiliul Național de Soluționare a Contestățiilor. În context, din economia art. 287¹, ținând seama de algoritmul procedurii și termenele scurte prevăzute de lege, rezultă fără echivoc că norma nu poate fi compatibilizată cu procedura de drept comun decât în măsura în care există lacune evidente de reglementare.

¹⁴ Conform art. 34 din Codul civil (Legea nr. 287/2009), capacitatea de folosință este aptitudinea persoanei de a avea drepturi și obligații civile.

¹⁵ ÎCCJ, Secția a II-a civilă, decizia nr. 1956 din 5 aprilie 2012, accesibilă pe portalul www.scj.ro.

¹⁶ ÎCCJ, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 321 din 25 ianuarie 2012, accesibilă pe portalul www.scj.ro.

Transpusă în plan procesual, capacitatea administrativă conferă autorităților publice capacitatea de a sta în proces, indiferent dacă are sau nu personalitate juridică și, deci, capacitate juridică în sensul juridic al noțiunii, acest fapt producând efecte asupra modului de aplicare a criteriului rangului autorității emitente în determinarea instanței competente¹⁷.

Lipsa personalității juridice a autorității emitente nu exclude capacitatea procesuală în contenciosul administrativ, pentru a avea calitatea de pârât sau intimat fiind suficient să se facă dovada că acea autoritate publică este emitenta actului administrativ, astfel cum este acesta definit de art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 554/2004, s-a decis într-o altă speță¹⁸.

Prin urmare, în litigiul de contencios administrativ pentru determinarea capacității de a sta în judecată trebuie avute în vedere aceste statuări, specifice raportului juridic de drept material administrativ în care subiectul de drept supraordonat poate avea nu numai capacitate de drept public (personalitate juridică de drept administrativ) ci doar capacitate administrativă, fără să aibă toate prerogativele personalității juridice.

În acest context, se poate afirma fără teama de a greși că, spre deosebire de litigiul civil, consiliul local ori primarul pot sta în judecată ca pârâți ori intimați în litigiul de contencios administrativ care are ca obiect acte ori fapte administrative săvârșite de aceste entități în activitatea de organizare ori de executare concretă a legii.

Introducerea în cauză a altor persoane

Conform art. 78 din Legea nr. 134/2010 în cazurile expres prevăzute de lege, precum și în procedura necontencioasă, judecătorul va dispune din oficiu introducerea în cauză a altor persoane, chiar dacă părțile se împotrivesc. În materie contencioasă, când raportul juridic dedus judecății o impune, judecătorul va pune în discuția părților necesitatea introducerii în cauză a altor persoane. Dacă niciuna dintre părți nu solicită introducerea în cauză a terțului, iar judecătorul apreciază că pricina nu poate fi soluționată fără participarea terțului, va respinge cererea, fără a se pronunța pe fond.

În ceea ce privește procedura contenciosului administrativ trebuie notat că Legea are în vedere o situație particulară a funcționarului public ce se face vinovat de nelegalitatea actului contestat iar pe de altă parte legea are în vedere și introducerea altor persoane.

Astfel, conform art. 16 alin 1 din Legea nr. 554/2004 cererile în justiție prevăzute de această lege pot fi formulate și personal împotriva persoanei care a contribuit la elaborarea, emiterea sau încheierea actului ori, după caz, care se face vinovată de refuzul de a rezolva cererea referitoare la un drept subiectiv sau la un

---

¹⁷ ÎCCJ, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 3341 din 8 iunie 2011, accesibilă pe portalul www.scj.ro.

¹⁸ ÎCCJ, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 1352 din 2 martie 2007, accesibilă pe portalul www.scj.ro.

interes legitim, dacă se solicită plata unor despăgubiri pentru prejudiciul cauzat ori pentru întârziere iar în cazul în care acțiunea se admite, persoana respectivă poate fi obligată la plata despăgubirilor, solidar cu autoritatea publică pârâtă.

Conform alin. 2 al aceluiași text legal, persoana acționată astfel în justiție îl poate chema în garanție pe superiorul său ierarhic, de la care a primit ordin scris să elaboreze sau să nu elaboreze actul.

De notat că în această ipoteză funcționarul poate fi introdus în cauză exclusiv în cererile care au ca obiect plata de despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin emiterea nelegală a actului administrativ contestat ori pentru întârzierea ori refuzul de a rezolva cererea și dacă acțiunea se admite acesta va răspunde întotdeauna în solidar cu autoritatea publică pârâtă.

Pentru a se proteja de răspundere, legea prevede că funcționarul poate chema în garanție pe superiorul său ierarhic dacă de la acesta a primit ordinul să elaboreze ori să nu elaboreze actul.

Prin urmare, introducerea în cauză a funcționarului nu este obligatorie ci este lăsată la latitudinea titularului cererii de chemare în judecată, aceasta nefiind deci o situație expres prevăzută de lege în care instanța ar putea fi autorizată conform art. 78 alin. 1 din Codul de procedură civilă să introducă din oficiu pe funcționar în proces.

Pe de altă parte, conform art. 16¹ din Legea nr. 554/2004 instanța de contencios administrativ poate introduce în cauză, la cerere, organismele sociale interesate sau poate pune în discuție, din oficiu, necesitatea introducerii în cauză a acestora, precum și a altor subiecte de drept.

Trebuie observat că și în aplicarea acestui text legal, instanța de contencios administrativ poate introduce doar la cerere aceste entități.

Și este așa, deoarece chiar dacă nu se solicită expres introducerea organismelor sociale interesate aceasta este în drept să pună în discuție necesitatea introducerii în cauză a acestora ori a altor subiecte de drept dacă cadrul procesual și raportul juridic de conflict impune cu necesitate configurarea acestuia în modalitatea prezentată de instanță.

În practica judiciară a instanței supreme s-a decis, bunăoară că¹⁹: *„Potrivit art. 16 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 cererile în justiție prevăzute de această lege pot fi formulate și personal împotriva persoanei care a contribuit la elaborarea, emiterea sau încheierea actului ori, după caz, care se face vinovată de refuzul de a rezolva cererea referitoare la un drept subiectiv sau la un interes legitim, dacă se solicită plata unor despăgubiri pentru prejudiciul cauzat ori pentru întârziere. Persoana care se încadrează în ipoteza prevăzută de art. 16 se află într-o situație specială, respectiv cea de funcționar public, aflat în exercitarea atribuțiilor profesionale specifice, astfel că stabilirea răspunderii sale și obligarea la plata despăgubirilor, în solidar cu autoritatea publică este strâns legată de examinarea legalității actului administrativ și urmează aceeași procedură de judecată. Este inadmisibilă astfel acțiunea formulată în temeiul articolului 16 din Legea nr. 554/2004, îndreptată exclusiv împotriva*

¹⁹ ÎCCJ, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 3084 din 15 iunie 2007, accesibilă pe portalul www.scj.ro.

funcționarului, fără atacarea în instanță a actului administrativ (sau a actului administrativ asimilat) pretins vătămător, cu chemarea în judecată a autorității publice emitente a acestuia”.

Într-o altă speță²⁰ generată de intentarea unei acțiuni în contencios administrativ de către un terț față de actul administrativ unilateral cu caracter individual adresat altei persoane, s-a pus în discuție lipsa de rol activ a instanței de contencios administrativ care nu a uzat îndeajuns de dispozițiile art. 129 alin. 2-5 din Codul de procedură civilă de la 1865, aplicabil în acea cauză, și de prevederile art. 16¹ din Legea nr. 554/2004 pentru a pune în discuția reclamantului necesitatea introducerii în cauză și a beneficiarului actului administrativ contestat.

Se poate conchide așadar că textele art. 16 și art. 16¹ din Legea nr. 554/2004 sunt compatibile cu dispozițiile art. 78 și 79 din Codul de procedură civilă, cu atât mai mult cu cât și instanțele de contencios administrativ au apreciat că în ipoteza în care participarea terțului este necesară și părțile nu au solicitat introducerea în cauză a acestuia, s-a respins ca inadmisibilă acțiunea, fără a mai fi cercetată în fond.

Competența instanțelor judecătorești

În ceea ce privește competența materială a instanțelor de contencios administrativ trebuie notat că legea procesual civilă nu a adus nicio modificare de substanță. Câteva nuanțări însă se pot observa față de reglementarea anterioară. Astfel, conform art. 96 pct. 1 din Codul de procedură civilă dispune că în primă instanță, curțile de apel judecă cererile în contencios administrativ și fiscal, potrivit legii speciale. Practic, este singura normă de trimitere la legea specială în materia contenciosului administrativ, căci în ceea ce privește competența tribunalelor Codul de procedură civilă tace, rezumându-se să reglementeze în art. 95 pct. 4 că tribunalele judecă orice alte cereri date prin lege în competența lor.

În ceea ce privește competența materială a ÎCCJ trebuie observat că legiuitorul a păstrat dispoziția conform căreia Înalta Curte judecă recursurile declarate împotriva hotărârilor curților de apel, precum și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege.

Așa fiind regulile prevăzute de art. 10 alin. 1 și 2 din Legea nr. 554/2004 în materia competenței materiale a instanțelor în materia contenciosului administrativ rămân neatînse.

Este de notat că deși Codul de procedură civilă are în vedere în continuare conceptul clasic al noțiunii de instanță pentru stabilirea competenței materiale, Legea nr. 554/2004 rămâne mai progresistă deoarece trimite la o anumită structură

---

²⁰ Curtea de Apel București, Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 448 din 3 martie 2011, accesibilă pe portalul Jurindex, la adresa jurisprudenta.org. S-a arătat pe bună dreptate că: *Solutionarea litigiului doar în contradictoriu cu emitentul actului administrativ contestat încalca atât principiul dreptului la apărare care cuprinde drepturile și garantiile procesuale instituite de lege pentru a da posibilitate partilor să-și apere interesele legitime, cât și principiul contradictorialității conform caruia fiecare parte are dreptul de a participa la prezentarea, argumentarea și dovedirea pretențiilor sau apărărilor sale, precum și dreptul de a discuta și combate susținerile și probele celeilalte parti, beneficiarul actului neavând posibilitatea de a cunoaște pretențiile reclamantilor și nici de a-și formula apărări cu privire la legalitatea actului al cărui beneficiar este.*

administrativă pentru stabilirea competenței. Astfel, din economia dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 554/2004 rezultă că în materia contenciosului administrativ devin competente material pentru judecata în fond²¹ secțiile de contencios administrativ ale tribunalelor și curților de apel, iar ca instanțe de recurs secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel și a Înaltei Curții de Casație și Justiție.

În context trebuie să menționăm totuși că noua lege procesual civilă are în vedere această situație atunci când se referă la conflictele de competență între instanțele judecătorești. Astfel, prin dispozițiile art. 136 din Codul de procedură civilă se reglementează situația specială când conflictul de competență se ivește între secțiile specializate ale aceleiași instanțe judecătorești, soluționarea acestuia urmând aceleași reguli ca și cele stabilite de lege în materia conflictului de competență între instanțele judecătorești.

Desigur că legea a adaptat stabilirea competenței instanței ce urmează să tranșeze conflictul nu având ca reper criteriul instanței ierarhice superioare instanțelor în conflict deoarece, prin premisă, o atare ipoteză este exclusă și a reglementat competența în favoarea secției înaintea căreia s-a ivit conflictul.

Este interesant că această soluție pare a se aplica tuturor instanțelor cu excepția Înaltei Curți, în această ultimă ipoteză competența nu se mai stabilește potrivit criteriului anterior menționat ci aparține completului de 5 judecători.

În ceea ce privește competența teritorială, trebuie notat că dispozițiile art. 10 alin. 3 din Legea nr. 554/2004 rămân neatinse, astfel că în materia contenciosului administrativ reclamantul are alegere doar între instanța domiciliului său și instanța sediului autorității publice pârâte.

Trebuie spus că normele de competență teritorială în contenciosul administrativ sunt de ordine publică, respectiv competența teritorială este exclusiv raportat la cele două instanțe deopotrivă competente, menționate la art. 10 alin. 3 din Legea nr. 554/2004, astfel că alegerea altei instanțe decât cele expres prevăzute de lege este inadmisibilă.

Căile de atac

Este de notat că în materia căilor de atac, Codul de procedură civilă și Legea de punere în aplicare (Legea nr. 76/2012) nu au afectat dispozițiile art. 20 din Legea nr. 554/2004. Astfel, deși noua lege procesual civilă pare a redefini și schimba filozofia în materia căilor de atac, rezervând spre soluționare recursul, în regulă generală, exclusiv ÎCCJ, în materia contenciosului administrativ rămân competente pentru judecarea recursului instanțele prevăzute de art. 10 din Legea nr. 554/2004.

Codul de procedură civilă proclamă expres principiul legalității căilor de atac, consacrat la art. 457, respectiv că hotărârea judecătorească este supusa numai cailor de atac prevăzute de lege, în condițiile și termenele stabilite de aceasta, indiferent de mențiunile din dispozitivul ei.

---

²¹ Deși Codul de procedură civilă utilizează noțiunea de judecată în primă instanță, Legea nr. 554/2004 utilizează noțiunea de judecată în fond.

Din această perspectivă trebuie notat că potrivit dispozițiilor art. 20 alin.1 din Legea nr. 554/2004 hotărârea pronunțată în primă instanță²² poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile de la comunicare.

De altfel, dispozițiile art. 483 alin. 1 din Codul de procedură civilă prevăd explicit că hotărârile date în apel, cele date, potrivit legii, fără drept de apel, precum și alte hotărâri în cazurile expres prevăzute de lege sunt supuse recursului.

Pe cale de consecință, dublul grad de jurisdicție, fond și recurs, se menține ca și o constantă deja câștigată în materia dreptului contenciosului administrativ.

Trebuie menționat că față de termenul general de declarare a recursului stabilit de noua lege procesual civilă la 30 de zile, în materia contenciosului administrativ rămâne reglementat termenul special de 15 zile. Aceasta și pentru că potrivit dispozițiilor art. 17 alin. 1 din Legea nr. 554/2004 litigiile în materia contenciosului administrativ se judecă de urgență și cu precădere.

Este de notat că cererea de recurs, condițiile și regulile de depunere a acesteia și procedura prealabilă de urmat înaintea soluționării se regăsește pe mai departe în dispozițiile Codului de procedură civilă²³.

În acest context, menționăm că față de motivele de recurs, motive exclusiv de casare, de nelegalitate (art. 488 din Codul de procedură civilă), instanțele de contencios administrativ competente să judece în fond au o mare responsabilitate căci instanțele de recurs nu mai au posibilitatea să rejudece în fond²⁴ pricina decât prin prisma motivelor de nelegalitate expres invocate pe calea recursului²⁵.

Recursul în contencios administrativ rămâne în continuare suspensiv de executare, ca regulă generală²⁶, în raport de norma specială consacrată de art. 20 alin. 2 din Legea nr. 554/2004. De altfel, se poate spune că această normă rămâne ca

---

²² Așa cum am arătat în materia competenței materiale Legea nr. 554/2004 utilizează noțiunea de instanță de fond, în materia căilor de atac utilizează noțiunea de primă instanță. Inconsecvența legiuitorului poate da naștere multor controverse în materie asupra cărora nu stăruim aici.

²³ Sunt de semnalat dispozițiile speciale în materie consacrate de Legea nr. 2/2013 care instituie măsuri tranzitorii pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010. Astfel, conform art. XIII din Legea nr. 2/2013, *dispozițiile Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedura civila, republicata, privitoare la pregătirea dosarului de apel sau, după caz, de recurs de către instanța a carei hotărâre se ataca, se aplica în procesele pornite începând cu data de 1 ianuarie 2016. În procesele pornite începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi și până la data de 31 decembrie 2015 se aplica dispozițiile art.XIV-XVII.* În acest context, art. XVII reglementează explicit normele tranzitorii în materia recursului.

²⁴ Conform art. 20 alin. 3 din Legea nr. 554/2004 așa cum a fost modificat prin Legea nr. 76/2012, în cazul admiterii recursului, instanța de recurs, casand sentința, va rejudeca litigiul în fond. Când hotărârea primei instanțe a fost pronunțată fără a se judeca fondul ori dacă judecata s-a făcut în lipsa părții care a fost nelegal citată atât la administrarea probelor, cât și la dezbaterile fondului, cauza se va trimite, o singură dată, la această instanță. În cazul în care judecata în prima instanță s-a făcut în lipsa părții care a fost nelegal citată la administrarea probelor, dar a fost legal citată la dezbaterile fondului, instanța de recurs, casand sentința, va rejudeca litigiul în fond.

²⁵ S-a eliminat posibilitatea investirii instanțelor de recurs și cu verificări asupra aspectelor de netemeinție, așa cum era în reglementarea anterioară în ipoteza în care hotărârea instanței de fond nu era susceptibilă de apel (art. 304¹ din Codul de procedură civilă de la 1865).

²⁶ Trebuie menționat, bunăoară, că în materia suspendării executării actului administrativ, hotărârea judecătorească este executorie de drept așa cum rezultă expres din art. 14 alin. 4 corelat cu art. 15 alin. 3 din Legea nr. 554/2004, iar recursul declarat împotriva unei atari hotărâri nu suspendă executarea.

o aplicație particulară a excepției prevăzute de art. 484 alin. 1 din Codul de procedură civilă²⁷.

O deosebire importantă față de judecata recursurilor în fața curților de apel este dată de procedura de filtrare care se va aplica recursurilor ce se vor judeca de către Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți conform art. 493 din Codul de procedură civilă.

În materia celorlalte căi extraordinare de atac²⁸ rămâne să fie aplicate dispozițiile Codului de procedură civilă mai ales că dispozițiile art. 21 alin. 2 din Legea nr. 554/2004 care au reglementat un caz special de revizuire a hotărârilor pronunțate de instanțele de contencios administrativ au fost expres abrogate prin Legea nr. 299/2011.

Executarea hotărârilor pronunțate de instanțele de contencios administrativ

Trebuie notat că Legea contenciosului administrativ rezervă un capitol aparte²⁹ în economia reglementării dedicat materiei executării hotărârilor judecătorești pronunțate de instanțele de contencios administrativ.

Astfel conform art. 22 din lege, așa cum a fost recent modificat prin Legea nr. 76/2012, hotărârile judecătorești definitive pronunțate potrivit acestei legi sunt titluri executorii.

Față de dispozițiile art. 632 alin. 1 din Codul de procedură civilă, hotărârile judecătorești definitive pronunțate de instanțele de contencios administrativ potrivit Legii nr. 554/2004 pot declanșa procedura executării silite.

De altfel, în materia contenciosului administrativ trebuie făcută distincția între executarea hotărârilor prin care instanța în urma admiterii acțiunii obligă autoritatea să încheie, să înlocuiască sau să modifice actul administrativ, să elibereze un certificat, o adeverința sau orice alt înscris, și executarea celorlalte hotărâri.

În primul caz menționat executarea hotărârii definitive se va face în termenul prevăzut în cuprinsul ei, iar în lipsa unui astfel de termen, în cel mult 30 de zile de la data rămânerii definitive a hotărârii.

În cea de a doua ipoteză se aplică normele de drept comun specifice materiei executării.

De altfel, conform alin. 2¹ al art. 24, introdus ca urmare a modificărilor operate prin Legea nr. 76/2012, se poate trage concluzia că și în materia executării specifice

²⁷Conform acestui text legal, recursul suspenda de drept executarea hotararii în cauzele privitoare la stramutarea de hotare, desfiintarea de constructii, plantatii sau a oricaror lucrari avand o asezare fixa, precum și în cazurile anume prevazute de lege. Partea finală a normei, respectiv alte cazuri prevăzute de lege, precitate derogă așadar de la regula prescrisă de norma legală analizată, conform căreia în materie procesual civilă recursul nu este suspensiv de executare.

²⁸ Avem în vedere contestația în anulare și revizuirea căci potrivit noii legii procesual civile, recursul în interesul legii face parte din căile ce fac obiectul dispozițiilor privind asigurarea unei practici judiciare unitare, nemaifiind cel puțin legal, calificată ca fiind o cale extraordinară de atac.

²⁹ Avem în vedere Capitolul al III-lea din Legea nr. 554/2004 intitulat „Procedura de executare”. În context, menționăm că Legea nr. 554/2004 este structurată în patru capitole.

prevăzute de art. 24 din Legea nr. 554/2004, se aplică în completare dispozițiile Codului de procedură civilă.

Avem, desigur în vedere pentru această ipoteză aplicarea dispozițiilor consacrate materiei executării obligațiilor de a face *intuitu personae*. Și este așa, deoarece în această materie, competența administrativă a autorității de a încheie, să înlocuiască sau să modifice actul administrativ, să elibereze un certificat, o adevăriniță sau orice alt înscris este *legată*³⁰.

În acest context, se urmează procedura de executare silită a altor obligații de a face sau a obligațiilor de a nu face, reglementată de art. 902 și urm. din Codul de procedură civilă.

Suntem de părere că pentru executarea silită a titlurilor executorii prevăzute de art. 24 alin. 1 din Legea nr. 554/2004 nu se urmează procedura încuviințării executării silită căci altfel s-ar pune în pericol dispoziția legală conform căreia termenul de executare este fixat de instanță prin însuși titlul executoriu sau în lipsa unei atari mențiuni executarea se va face în termen de 30 de zile de la data rămânerii definitive a hotărârii³¹. Or, dacă s-ar recurge la procedura de executare pornind de la etapa procedurală a încuviințării executării s-ar paraliza eficacitatea normei procedurale speciale, forța de reacție a instanței de executare ar fi diluată dacă avem în vedere dispozițiile art. 903 și 905 din Codul de procedură civilă³².

Prin urmare, chiar dacă legea contenciosului administrativ trimite la normele Codului de procedură civilă care se aplică în completare, de data aceasta fără a se stabili o compatibilitate cu specificul raporturilor de autoritate dintre autoritățile publice, pe de o parte, și persoanele vătămate în drepturile sau interesele lor

---

³⁰ Suntem în ipoteza unei competențe legale în situația în care administrație, în sens larg, nu are recunoscută vreo marjă de apreciere în luarea deciziei, ci aceasta este obligată să adopte conduita expres prevăzută în actul normativ sau în hotărârea judecătorească, după caz.

³¹ În practica judiciară s-a decis că: *Din conținutul dispozițiilor art. 24 alin.(1) și (2) din Legea nr. 554/2004, rezultă că se aplică conducătorului autorității publice sau, după caz, persoanei obligate o amendă de 20% din salariul minim brut pe economie, pe zi de întârziere, iar reclamantul are dreptul la despăgubiri de întârziere, numai în cazul în care termenul de punere în executare a hotărârii judecătorești nu este respectat. Prin urmare, obligarea unei autorități publice la plata daunelor cominatorii anterior împlinirii termenului în interiorul căruia aceasta are obligația să execute hotărârea, este nelegală.* În acest sens, ÎCCJ - Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 1048 din 28 februarie 2012, accesibilă pe portalul www.scj.ro. Idem, decizia nr. 739 din 17 februarie 2012, accesibilă pe portalul www.scj.ro.

³² Această nuanțare s-a făcut și în practica judiciară. Astfel, s-a decis că: *Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, dacă în urma admiterii acțiunii autoritatea publică este obligată să încheie, să înlocuiască sau să modifice actul administrativ, să elibereze un alt înscris sau să efectueze anumite operațiuni administrative, executarea hotărârii definitive și irevocabile se face în termenul prevăzut în cuprinsul acesteia, iar în lipsa unui astfel de termen, în cel mult 30 de zile de la data rămânerii irevocabile a hotărârii. În raport cu aceste prevederi, punerea în executare a hotărârii instanței de contencios administrativ nu poate fi condiționată în vreun fel de atitudinea reclamantului, întârzierea în executare neputând fi justificată prin pretinsa „stare de pasivitate” a acestuia, dimpotrivă, obligația executării din oficiu și termenele scurte fixate de lege exprimând, o dată în plus, cerința respectării principiului legalității și a exigențelor termenului rezonabil în procedura administrativă și în procedura de executare a obligațiilor impuse autorităților publice prin hotărâre judecătorească.* În acest sens, ÎCCJ - Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 320 din 22 ianuarie 2010, accesibilă pe portalul www.scj.ro.

legitime, pe de alta parte, aplicarea acestora fără să fie evidențiat specificul acestui raport poate conduce la întârzieri semnificative pe terenul realizării dreptului subiectiv dobândit de particular.

În ceea ce privește sancțiunea la care se expune cel obligat ori conducătorul autorității publice trebuie menționat că potrivit modificărilor recent operate în art. 24 alin. 2 din Legea nr. 554/2004, pentru nerespectarea termenului stabilit de instanță ori, în lipsă, cel prevăzut de lege instanța de executare este îndreptățită, conform art. 25 din aceeași lege, să aplice conducătorului autorității publice³³ sau, după caz, persoanei obligate o amendă de 20% din salariul minim brut pe economie pe zi de întârziere³⁴, iar reclamantul are dreptul la penalități, în condițiile art. 894 din Codul de procedură civilă³⁵.

Evident că în ceea ce privește celelalte dispoziții ale sentinței, despăgubiri sau cheltuieli de judecată, se aplică direct normele de executare prevăzute de dreptul comun³⁶, cu observația că regula prevăzută la art. 22 din Legea nr. 554/2004 este incidentă și în această situație.

---

³³ În armonie cu practica judiciară pertinentă, hotărârea prin care s-a dispus, în temeiul art. 24 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, sancționarea conducătorului unei autorități publice cu amendă de 20% din salariul minim pe economie pe zi întârziere, pronunțată de instanța de executare în contradictoriu doar cu autoritatea publică obligată la emiterea actului administrativ, și fără citarea în cauză a conducătorului respectivei autorități, este nelegală, fiind dată cu încălcarea principiului contradictorialității și a dreptului la apărare al conducătorului autorității publice, care deși are recunoscută de legiuitor calitatea procesuală pasivă sub aspectul amenzii pe zi de întârziere, a fost pus în imposibilitatea de a formula apărări sau de a invoca eventuale excepții în cadrul litigiului astfel judecat. În acest sens, ÎCCJ - Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 659 din 9 februarie 2012, accesibilă pe portalul www.scj.ro.

³⁴ Conform practicii judiciare aplicarea sancțiunii prevăzute de art. 24 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, modificată, este condiționată de stabilirea culpei conducătorului autorității administrative pentru neexecutarea hotărârii definitive și irevocabile pronunțate de instanța de contencios administrativ. În acest sens, ÎCCJ - Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 1435 din 16 martie 2012, accesibilă pe portalul www.scj.ro.

³⁵ Modificarea are în vedere textul din Codul de procedură civilă înainte de a fi republicat. După republicare textul art. 894 a devenit art. 905.

³⁶ În practica judiciară anterioară sub imperiul Codului de procedură civilă de la 1865 s-a decis că: *Din interpretarea – în sensul producerii de efecte – a dispozițiilor art. 22 din Legea nr. 554/2004, coroborate cu cele ale art. 24-25 din aceeași lege, rezultă că hotărârile judecătorești pronunțate de instanța de contencios administrativ prin care se instituie obligația de plată a unor sume de bani cu titlu de despăgubiri, compensații, penalități ori cheltuieli de judecată se investesc cu formulă executorie și se execută silit potrivit dreptului comun, reprezentat de Codul de procedură civilă.* În acest sens, ÎCCJ, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 1897 din 5 aprilie 2012, accesibilă pe portalul www.scj.ro.